שם ההוראה: נוהל לאישור חוק עזר בדבר היטל שמירה, אבטחה וסדר ציבורי

פרק ראשי: חוקי עזר	מספר הוראה: 1
פרק משני: היטל שמירה	מהדורה: 4

1. כללי

1.1. חוק העזר נועד להסדיר את ענייני השמירה, האבטחה והסדר הציבורי.

2. מטרת המסמך

הוראה זו נועדה לסייע לרשויות המקומיות המבקשות להגיש בקשה לאישור / לעדכון חוק עזר בדבר היטל שמירה, אבטחה וסדר ציבורי. יובהר כי ההנחיות המוצגות הם בגדר הנחיות המתווספות למפורט בחוזר מנכ"ל 3/2013 (לרבות הצורך בהצגת אומדן הוצאות, אומדן הכנסות ותצהיר הגזבר - יש להקפיד למלא את כל הטפסים והנתונים כולל מספר חשבון בנק נפרד וייעודי לטובת הנושא). **יובהר כי אין כל חובה על הרשות המקומית לשכור שירותים חיצוניים לשם גיבוש חוק העזר ו/או התחשיב הכלול בו. יובהר כי בשנת 2016 בוצע תיקון בתקנות העיריות (סכום מרבי של אגרה או היטל בעד שירותי שמירה, אבטחה וסדר ציבורי ברשות מקומית) (תיקון), התשע"ו – 2016.**

2.1.

3. הגדרות

3.1. **תכנית אבטחה:** תכנית שמפרטת את הרכיבים השונים הנדרשים לשם שמירה, אבטחה וסדר ציבורי.

3.2. **אומדן עלות:** אומדן העלות במסגרת תכנית האבטחה של כל אחד מהרכיבים המפורטים בתכנית האבטחה.

4. הנחיות לביצוע (תהליך מתבקש לאישור / עדכון חוק העזר)

4.1. **גיבוש תכנית האבטחה:** על הרשות המקומית לפעול אל מול המינהל לשירותי חירום על מנת לאשר את תכנית האבטחה ואת הרכיבים השונים הכלולים בתכנית האבטחה לרבות תמחור העלויות של המרכיבים.

4.1.1. **פירוט המרכיבים הקיימים:**

4.1.1.1. באישור חוק עזר לגביית היטלי שמירה (שלא היה קיים בעבר ברשות) יש לכלול בפירוט את כלל מרכיבי תכנית השמירה שאושרה ע"י המנהל לשירותי חירום ולרבות תמחור העלויות.

4.1.1.2. בעדכון חוק עזר קיים שאושר בעבר ע"פ תכניות שמירה שלא בהתאם לחוזר מנכ"ל 3/2013 ושכאשר תכנית השמירה כוללת הוצאות שהמימון שלהם נעשה מתוך כספי הרשות המקומית (ארנונה) או השתתפויות ממשרדי ממשלה או גופים אחרים:

4.1.1.2.1. יש להציג את כלל מרכיב תכנית השמירה לרבות העלויות אך אין לכלול אותן בתחשיב התעריף את

ההוצאות הללו אלא רק את ההוצאות הנוספות שאושרו.

4.1.1.2.2. יש להציג את ההוצאות הנוספות שאושרו בתכנית השמירה העדכנית.

4.1.2. **פירוט המרכיבים הנוספים:** תכנית האבטחה נדרשת לפרט את הרכיבים החדשים בלבד לרבות הצגת אומדן העלות השנתית.

4.1.3. **עלות התקשרות:** במסגרת הצגת אומדן העלות של כל אחד מהרכיבים על הרשות המקומית לוודא שאכן העלות הינה לאחר מיצוי אפשרויות ההתקשרות השונות, קבלת הצעות מחיר מספקים. עבור כל אחד מהמרכיבים קיים אומדן של עלויות בהתאם לבחינת גורמי המקצוע במשרד הפנים – אומדן שחורג לא יאושר.

4.2. **העברת תכנית האבטחה והתחשיב להערות ראשוניות:** העברת תכנית האבטחה והתחשיב להערות המינהל לשירותי חירום והערות המינהל לשלטון מקומי בטרם קבלת אישור תכנית האבטחה ע״י המינהל לשירותי חירום.

4.3. **קבלת אישור המינהל לשירותי חירום:** על הרשות המקומית להציג את אישור המינהל לשירותי חירום על תכנית האבטחה כמפורט בנספח א׳. המינהל לשירותי חירום יקיים, לפי שיקול דעתו ובתאום גורמים השונים, דיון בהשתתפות גזבר הרשות המקומית, קב״ט הרשות המקומית ונציג מינהל לשלטון מקומי. בדיון תציג הרשות המקומית את תכנית האבטחה ואת הנגזרות הכלכליות של תכנית זו לרבות אומדן העלויות של כל רכיב ורכיב.

4.4. **קבלת אישור עקרוני של התחשיב מהמנהל לשלטון מקומי:** יש להעביר את התחשיב למינהל לשלטון מקומי לקראת דיון במליאת הרשות המקומית. את התחשיב יש להעביר למרכזת חוקי עזר במשרד הפנים. אישור עקרוני לדיון במליאה יועבר לרשות המקומית כמוצג בנספח ב׳. במסגרת התחשיב יש לציין את התושבים עליהם חלה חובת תשלום ההיטל תוך התייחסות לשטח החיוב במ״ר כמופיע בדו״ח הכספי האחרון של הרשות המקומית. ככל שהרשות מבקשת להחיל את ההיטל על חלק מהתושבים ו/או להנהיג היטל דיפרנציאלי בין יישובים שונים עליה להציג נימוקים לכך. יש לציין את גובה התעריף בהתבסס על חלוקת האומדן השנתי של עלות הפעלת תכנית השמירה בחיוב נישומי הארנונה (סך שטח בנוי לחיוב במ״ר הן בגדר ארנונה למגורים והן בגדר ארנונה לא למגורים). אין לכלול בתחשיב הוצאות שאינן למטרות שהוגדרו בחוק העזר ויש לנכות השתתפויות במימון מצד גורמים

מחוץ לרשות המקומית. אין לכלול פחת בגין רכישה עתידית. בנוסף, יש להציג אסמכתאות לרכישה בפועל של המצלמות.

במסגרת התחשיב יש לציין האם טור א' כמופיע בחוזר מנכ"ל 3/2013 חל או לא חל במקרה של הרשות המקומית[1]:

טור א'	האם חל על הרשות המקומית?	טור ב' לכל הרשויות המקומיות למעט מועצות אזוריות, למ"ר בנוי, לשנה	טור ג' למועצות אזוריות, למ"ר בנוי, לשנה
התעריף הבסיסי	כן / לא	1.92	5.94
קו חוף	כן / לא	0.15	0.47
אזור קו תפר	כן / לא	0.23	0.70
אחוז התלמידים[2] באוכלוסייה גבוה מ – 25%	כן / לא	0.15	0.47
מעמד חברתי כלכלי 4-6	כן / לא	0.30	0.94
מעמד חברתי כלכלי 7-10	כן / לא	0.46	1.41
יישוב / רובע עד 20,000 תושבים (לפי מרשם האוכלוסין)	כן / לא	1.35	לא הוחל
עיר מטרופולין	כן / לא	0.07	לא הוחל

סכום מרבי לגבייה הוא מכפלת השטח הבנוי בסכום המרבי. יש להציג את הסכום המרבי בהתאם לפרמטרים החלים על הרשות המקומית וכן יש להציג **<u>אסמכתאות לאחוז התלמידים באוכלוסייה (לפי הלמ"ס)</u>** באם תנאי זה חל על הרשות המקומית לחלופין הרשות יכולה להגיש תצהיר של מנהל אגף חינוך שמפרט את מספר התלמידים במסגרות השונות (בגילאי 3-18) מתוך סך האוכלוסייה ולהוכיח שהרשות עומדת באחוז המוגדר בחוזר מנכ"ל.

4.5. **דיון במליאה על חוק העזר:** על הרשות המקומית להעלות לדיון במסגרת מליאת הרשות המקומית את דבר אישור החוק / תיקון החוק. **הפרוטוקול צריך לפרט על איזה חוק מדובר, מהות החוק, שיעור האגרה השנתית למ"ר**, והחלטת מליאת הרשות המקומית לאשרו. ככל שהרשות המקומית מבקשת להנהיג תעריף נמוך יותר מהתעריף לפי חישוב נגזרת העלויות למ"ר על ראש הרשות והגזבר להתחייב למימון יתרת העלויות במסגרת תכנית האבטחה ממקורותיה של הרשות המקומית כמפורט בנספח ג'. **<u>אין להסתפק בשורה כללית על אישור חוק העזר.</u>**

4.6. **העברת החוק לאישור משרד הפנים:** את החוק יש להעביר לאישור בהתאם להנחיות המפורטות בחוזר מנכ"ל 2/1998 ובחוזר מנכ"ל 3/2013 ובתיקונים

[1] במקרה של סתירה בין האמור לבין חוזר מנכ"ל והתיקונים שבוצעו – חוזר מנכ"ל על תיקוני החקיקה גוברים וכן במקרה של עדכון חוזר המנכ"ל.

[2] לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (האחרונים שפורסמו).

האחרים. יש להזין את חוק העזר לרבות המסמכים המחייבים במערכת הדיווחים המקוונת: נוסח הצעת החוק, פרוטוקול מליאה במסגרתו אושר החוק / התיקון בחוק, דברי הסבר לחוק, אישור היועץ המשפטי, אישור משרדי ממשלה נוספים ככל שהחוק מתייחס למשרדים ממשלה נוספים או קשור לפעילות של משרדי ממשלה אחרים, תצהיר הגזבר על קיומו של חשבון ייעודי נפרד (כמפורט בנספח בחוזר מנכ"ל 3/2013, התחייבות למימון יתרת הוצאות מכספי הרשות המקומית במקרה של חריגה מהסכום המרבי המפורט בחוזר מנכ"ל, אישור הגזבר שאומדן ההוצאות מתבסס על קבלת לכל הפחות 3 הצעות מחיר, בחינת חלופות העסקה ובחינת העלויות במסגרת סקר עלויות עדכני ופרטני לצרכי הרשות המקומית.

4.7. **אישור משרד הפנים והעברה לפרסום ברשומות:** במקרה של השגות משפטיות ו/או אחרות על הרשות לפעול לתיקון ועדכון חוק העזר.

4.8. **פרסום חוק העזר ברשומות.**

4.9. **אכיפה:** ביצוע אכיפה של חוק העזר.

4.10. **מעקב ובקרה**: ביצוע מעקב אחר תוקף החוק וביצוע תחשיב עדכני לכל הפחות אחת ל – 5 שנים או לאור צורך שעולה לביצוע עדכון בחוק העזר.

5. מסמכים ישימים

5.1. חוזר מנכ"ל משרד הפנים 3/2013

5.2. תקנות העיריות (סכום מרבי של אגרה או היטל בעד שירותי שמירה, אבטחה וסדר ציבורי ברשות מקומית).

חוק לתיקון פקודת העיריות (הוראת שעה)(תיקון מס' 3) ,) התשע"ו – 2015.

5.3. חוזר מנכ"ל משרד הפנים 2/1998

5.4. פסיקה רלוונטית

6. אחריות

6.1. גורמים רלוונטיים ברשות המקומית המבקשים ליישם / לאשר / לתקן את חוק העזר

7. נספחים

7.1. נספח א' – אישור תכנית אבטחה ע"י המינהל לשירותי חירום

7.2. נספח ב' – אישור עקרוני לקראת דיון במליאת הרשות המקומית

7.3. נספח ג' – התחייבות למימון יתרת הפעילות ממקורותיה של הרשות המקומית

7.4. נספח ד' – פירוט מרכיבי האבטחה בתכנית השמירה שמימונם לא מהיטלי שמירה

7.5. נספח ה' – תצהיר גזבר הרשות המקומית לפי חוזר מנכ"ל 3/2013

נספח א' – אישור תכנית אבטחה ע"י המינהל לשירותי חירום[3] (רכיבים שלא מומנו בעבר מכספי הארנונה של הרשות המקומית)

בבחינת הצורך במעטפת האבטחה של הרשות המקומית _____
הריני מאשר את נחיצות הרכיבים בהתאם למפורט:

רכיב	כמות	אומדן העלות במסגרת התכנית החדשה ליחידת כמות	סה"כ עלות (בש"ח)
סייר			
ניידת סיור*			
קטנוע			
מוקד עירוני**			
פקח מסייע			
פקח בחברת אבטחה			
הוצאות פחת			
סה"כ			

*לציין אופן התקשרות במקרה של חכירה / ליסינג וכדומה.

**יוכר באופן חלקי בכפוף למגבלות.

הרשות תציין את אחוזי הגבייה השנתיים ברשות המקומית בהתאם לדו"חות הכספיים המבוקרים האחרונים בשנתיים האחרונות. הגבייה במסגרת חוק העזר תתבסס על אחוז זה.

שנה	אחוז גבייה
שנה א'	
שנה ב'	
ממוצע	

חישוב התעריף השנתי	
סך עלויות[4]	
סך מ"ר בנוי ברשות המקומית[5]	
היקף קרקע לחיוב (במידה והוחלט לחייב)	
היטל שנתי למ"ר	

3 נספח זה מהווה ריכוז של הרכיבים והעלויות בתכנית האבטחה של הרשות המקומית ואותו עליה להציג בפורמט זה.

[4] במסגרת תכנית האבטחה כפי שאושרה ע"י המינהל לשירותי חירום. במקרה של תמהיל עלויות שונה בין נישומי ארנונה – יש לחשב את העלות באופן יחסי בהתאם להתפלגות נישומי הארנונה לפי מ"ר (ארנונה למגורים/ארנונה לא למגורים – בהתאם למפורט בדו"ח כספי מבוקר אחרון).

[5] בהתאם למפורט בדו"ח כספי מבוקר אחרון (טבלת שטחים וגבייה – נספח א' לדו"ח הביקורת המפורט). ככל שהרשות מבקשת להעניק הנחות לעסקים גדולים כמפורט בחוזר מנכ"ל יש לגלם את החיוב נטו לאחר מתן הנחות.

נספח ב' – אישור עקרוני לקראת דיון במליאת הרשות המקומית

לאחר בחינת התחשיב בחוק העזר, קיים אישור עקרוני לדיון במליאת הרשות המקומית. יובהר כי אין באישור זה בכדי להבטיח את אישורו של החוק ע"י משרד הפנים ו/או צורך עתידי בעדכון התחשיב.
בפרוטוקול מליאת הרשות המקומית נדרש שיופיע:

1. שם החוק.
2. מהות החוק: הסבר קצר על מהות החוק ונחיצותו.
3. שיעור האגרה השנתית למ"ר.
4. החלטת מליאת הרשות המקומית לאשרו.

נספח ג' – התחייבות למימון יתרת הפעילות ממקורותיה של הרשות המקומית

לכבוד

האגף לבקרה, תקצוב ופיתוח ברשויות המקומיות

משרד הפנים

הנדון: <u>תצהיר גזבר בעניין היטל שמירה</u>

הרינו מתחייבים לכלול בתקציב הרשות המקומית מקור למימון יתרת הפעילות במסגרת תכנית האבטחה שלא כלולה במסגרת הנגזרות של התעריף שנגבה במסגרת חוק העזר. הרשות תפעיל את תכנית האבטחה כפי שאושרה ע"י המינהל לשירותי חירום.

במקרה של שינוי במרכיבי האבטחה ו/או בעלויות בפועל בשיעור של 15% ומעלה – תפעל הרשות המקומית לעדכון התעריפים בהתאם לתחשיב מעודכן. ייעוד הכספים הינו כמפורט בסעיף 249(33) ולמימון ענייני שמירה, אבטחה וסדר ציבורי בתחומה.

_____

ראש הרשות המקומית

_____

גזבר הרשות המקומית

נספח ד' – פירוט מרכיבי האבטחה בתכנית השמירה שהמימון שלהם לא מהיטלי שמירה

נא למלא הטבלה מטה ככל שקיים מימון של מרכיבי אבטחה ממקורות שונים שאינם מהיטל השמירה ובהתייחס לשנה קודמת:

רכיב	כמות	אומדן העלות ליחידת כמות	סה"כ אומדן עלות (בש"ח)
סייר			
ניידת סיור*			
קטנוע			
מוקד עירוני**			
פקח מסייע			
פקח בחברת אבטחה			
הוצאות פחת***			
סה"כ			

*לציין אופן התקשרות במקרה של חכירה / ליסינג וכדומה.

**יוכר באופן חלקי – אך ורק במסגרת משמרות לילה.

***הוצאות הפחת יוכרו אך ורק עבור ציוד שנרכש בפועל ובשיעור שאינו עולה על 15% מסך ההוצאות שהוציאה הרשות בפועל לרכישת הציוד הרלוונטי.

_____

גזבר הרשות המקומית

נספח ה' – תצהיר גזבר הרשות המקומית

לכבוד

האגף לבקרה, תקצוב ופיתוח ברשויות המקומיות

משרד הפנים

הנדון: <u>תצהיר גזבר בעניין היטל שמירה</u>

הריני לאשר כי כל הנתונים שהוצגו לעיל משקפים נאמנה את הנתונים שבידי הרשות המקומיות היום. כל ההוצאות הרשומות לעיל מהוות הוצאות חריגות לאור המצב הביטחוני ולא נכללו בתקציב הרשות המקומית בשנים קודמות. כל ההוצאות הנרשמות לעיל אינן ממומנות על ידי ארנונה או השתתפות גורמים חיצוניים לרשות המקומית.

הריני מצהיר כי ההוצאות הכלולות במסגרת התחשיב עומדות בהוראות חוזר מנכ"ל 3/2013 לעניין מאפייני ההוצאה, עיתוי ההוצאה והתאמתם לצורך הסדרת הנושאים שנקבעו בתקנות.

הנני מצהיר כי נפתח חשבון שמספרו _____

בבנק _____ בו יופקדו כל כספי ההיטל שייגבו וינוהלו בקרן ייעודית

שתשמש אך ורק למימון הוצאות השמירה והאבטחה כפי שאושר בתחשיב.

ביישובים במועצות אזוריות יש לנהל חשבונות בנק נפרדים לכל יישוב היות ואין התקבולים מיישוב אחד נועדו לסבסוד הוצאות השמירה ביישוב אחר.

_____

גזבר הרשות המקומית

שם ההוראה: נוהל לאישור חוק עזר בדבר היטל שמירה, אבטחה וסדר ציבורי	
פרק ראשי: חוקי עזר	מספר הוראה: 1
פרק משני: היטל שמירה	מהדורה: 4

נספח ו' – [טבלת שינויים שבוצעו בהוראה]

מהדורה חדשה	תאריך ביצוע עדכון	סעיף בו נערכו שינויים / תיקונים	תיאור עדכון/נימוקים
1	7/10/2015		
2	14/10/2015	תוספת מלל – סעיפים 4.6-4.10 ועדכון סכומים בטבלת סכום מרבי בסעיף 4.4 ותוספת מלל בסעיף 4.3	
3	14/10/2015	עדכון נספח א' – תוספת עלות למ"ר	
4	24/11/2015	עדכון תצהירים ונספחים	
5	12/07/2016	תיקוני חקיקה	

שם ההוראה: נוהל לאישור חוק עזר בדבר היטל שמירה, אבטחה וסדר ציבורי	
פרק ראשי: חוקי עזר	מספר הוראה: 1
פרק משני: היטל שמירה	מהדורה: 4

נספח ה' – תרשים תהליך

